

BERICHT VOOR HET BELGISCH STAATSBLAD

Gemengde Interministeriële Conferentie Leefmilieu Gezondheid	Conférence Interministérielle Environnement Santé
<p>Voorontwerp van het Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid (NEHAP) - fase 2009-2013: verklaring naar aanleiding van de openbare raadpleging.</p> <p>Context van de raadpleging</p> <p>Overeenkomstig de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's enerzijds en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu anderzijds, vond er van 15 januari 2009 tot en met 15 maart 2009 een raadpleging van het publiek plaats over het voorontwerp van het Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid - fase 2008-2013.</p> <p>Deze verplichting vloeit voort uit het Verdrag betreffende de toegang tot informatie, de inspraak bij besluitvorming en de toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, doorgaans het Verdrag van Aarhus genaamd.</p> <p>Dit voorontwerp werd opgemaakt in aansluiting met het engagement dat België in 1994 heeft aangegaan om over te gaan tot het opstellen van Nationale Actieplannen Leefmilieu Gezondheid, tijdens de Ministeriële Conferentie in Helsinki georganiseerd door de Wereldgezondheidsorganisatie Regio Europa,. Dit initiatief sluit aan bij het eerste NEHAP en is het resultaat van het samenwerkingsakkoord gesloten op 10 december 2003 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige</p>	<p>Avant-projet du Plan National d'Action Environnement Santé (NEHAP) - phase 2009-2013: déclaration à la suite de la consultation publique.</p> <p>Contexte de la consultation</p> <p>Conformément à la loi du 13 février 2006 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes d'une part et d'autre part à la participation du public de l'élaboration des plans et des programmes concernant l'environnement, une consultation publique du public a eu lieu du 15 janvier 2009 au 15 mars 2009 inclus concernant le préprojet du Plan National d'Action Environnement Santé - phase 2008-2013.</p> <p>Cette obligation découle de la Convention concernant l'accès à l'information, la participation au processus décisionnel et l'accès à la justice en matière d'environnement, connu sous le nom Convention d'Aarhus.</p> <p>Ce préprojet a été conçu à la suite de l'engagement que la Belgique a pris, durant la Conférence Ministérielle de Helsinki et organisé par l'OMS Région Europe, afin de passer à la rédaction de plans d'actions Nationaux Environnement Santé. Cette initiative suit le premier NEHAP et est le résultat final de l'accord de coopération signé le 10 décembre 2003 entre l'Etat Fédéral, La Communauté flamande, La Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Commission de la communautaire</p>

<p>Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het Vlaams Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, voor de samenwerking in de beleidsdomeinen milieu en gezondheid.</p>	<p>française, et la Commission Communautaire flamande, La Région Flamande, la Région wallonne, la Région Bruxelles Capitale, concernant la coopération dans les domaines décisionnels d'environnement et santé.</p>
<p>De informatie over het houden van een raadpleging over het voorontwerp van het Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid (NEHAP) - fase 2008-2013 werd op de volgende manieren bekend gemaakt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. door een bericht in het Belgisch Staatsblad, 2. via de portaalsite van de nationale cel leefmilieu gezondheid: www.nehap.be, 3. via de federale portaalsite www.belgium.be, 4. via de nationale portaalsite www.aarhus.be en 5. via links van de website van de partners van het samenwerkingsakkoord: <p>Federale overheid</p> <p>Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu: www.consult-leefmilieu.be</p> <p>Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest</p> <p>Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid: http://www.zorg-en-gezondheid.be/gezondmilieu.aspx</p> <p>Departement Milieu, Natuur en Energie : http://www.lne.be/themas/milieu-en-gezondheid</p> <p>Waa's Gewest</p> <p>Direction Générale de l'Action Sociale et de la Santé: http://socialsante.mrw.wallonie.be</p> <p>Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement: http://environnement.wallonie.be</p>	<p>L'information sur la tenue de la consultation concernant le préprojet du Plan National d'Action Environnement Santé (NEHAP) – phase 2008-2013 a été communiqué comme repris ci-dessous:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. un avis au Moniteur belge, 2. via le site du portail de la cellule nationale environnement santé : www.nehap.be, 3. via le site portail fédéral : www.belgium.be 4. via le site portail national www.aarhus.be et 5. via les sites portails des partenaires de l'accord de coopération: <p>Autorité fédérale</p> <p>Service Public Fédéral Santé Publique, Sécurité de la Chaîne Alimentaire et Environnement www.consult-environnement.be</p> <p>Communauté et Région flamande</p> <p>Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid: http://www.zorg-en-gezondheid.be/gezondmilieu.aspx</p> <p>Departement Milieu, Natuur en Energie: http://www.lne.be/themas/milieu-en-gezondheid</p> <p>Région wallonne</p> <p>Direction Générale de l'Action Sociale et de la Santé : http://socialsante.mrw.wallonie.be</p> <p>Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement : http://environnement.wallonie.be</p>

<p>Brussels Gewest</p> <p>Brussels Instituut voor Milieubeheer: http://www.ibgebim.be</p> <p>Franse Gemeenschapscommissie: http://www.cocof.be</p> <p>Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: http://www.bruxelles.irisnet.be</p> <p>Franse Gemeenschap</p> <p>http://www.sante.cfwb.be</p> <p>Duitstalige Gemeenschap</p> <p>http://www.dglive.be</p>	<p>Région bruxelloise</p> <p>Institut Bruxellois pour la Gestion de l'Environnement : http://www.ibgebim.be</p> <p>Commission communautaire française : http://www.cocof.be</p> <p>Commission communautaire commune: http://www.bruxelles.irisnet.be</p> <p>Communauté française</p> <p>http://www.sante.cfwb.be</p> <p>Communauté germanophone</p> <p>http://www.dglive.be</p>
<p>Voorafgaand aan de raadpleging van het publiek werd het voorontwerp van het Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid voorgelegd aan een commissie van experts in het domein van de milieugezondheid uit zowel de administraties, wetenschappelijke instituten en middenveldorganisaties tussen april en september 2008.</p> <p>Tegelijk met de raadpleging van het publiek werden ook de volgende adviezen verstrekt over het voorontwerp van het Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid (NEHAP) - fase 2008-2013 op verzoek van de partners van het samenwerkingsakkoord door: de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO, 27.03.09); de Hoge Gezondheidsraad (HGR: 24.03.09); , le Conseil wallon de l'environnement pour le développement durable (CWEDD : 06.04.09); le Conseil économique et social de la Région wallonne (CESRW : 12.02.09); de Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (11.03.09); le Conseil consultatif de l'Aide aux Personnes et de la Santé (19.02.09); Adviesraad voor Gezondheids- en Welzijnszorg (6.03.09) en gezamenlijk</p>	<p>Préalablement à la consultation publique, le préprojet du Plan d'Action National d'Action Environnement Santé a été présenté à une commission d'experts dans le domaine de la santé environnementale tant issus ` administrations que d'instituts scientifiques et d'organisations de la société civile entre avril et septembre 2008.</p> <p>Parallèlement à la consultation publique les partenaires ont demandé des avis concernant le Plan d'Action National Environnement Santé (NEHAP) – phase 2008-2013 par: Le Conseil Fédéral du Développement Durable (CFDD, 27.03.09); Le Conseil Supérieure de la Santé (CSS: 24.03.09); le Conseil wallon de l'environnement pour le développement durable (CWEDD: 06.04.09); le Conseil Economique et Social de la Région Wallonne (CESRW: 12.02.09); de Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (11.03.09): le Conseil consultatif de l'Aide aux Personnes et de la Santé (19.02.09); Adviesraad voor Gezondheids- en Welzijnszorg (6.03.09) et ensemble par de Vlaamse Milieu en Natuurraad (MINA) et de Sociaal Economische Raad Vlaanderen (SERV) le 12 et 13</p>

<p>door de Vlaamse Milieu en Natuurraad (MINA) en de Sociaal Economische Raad Vlaanderen (SERV) op 12 en 13 maart 2009.</p> <p>De publieke raadpleging bestond uit 2 delen. In een eerste deel werd gepeild naar het belang van de verschillende projecten onderling en in een tweede deel werd gevraagd naar welke milieugezondheidsaspecten ook aan bod dienden te komen, die niet in het voorontwerp waren opgenomen.</p> <p>In totaal hebben 17 personen gereageerd op de raadpleging, waaronder 8 op individuele basis en 9 als lid van een instelling/vereniging/NGO's...</p>	<p>mars 2009.</p> <p>La consultation publique comprenait 2 volets. Le premier volet demandait la spécification de l'importance des projets et dans le deuxième volet il était demandé quels aspects environnementaux ou santé devraient faire part des projets et qui n'étaient pas repris dans le préprojet.</p> <p>Au total 17 personnes ont réagi à la consultation, dont 8 sur base individuelle et 9 en tant que membre d'une association/institut/ONG's...</p>
<p>Resultaten van de openbare raadpleging</p> <p>De antwoorden en de opmerkingen die via de adviezen zijn toegekomen, kunnen onderverdeeld worden in 3 categorieën:</p> <p>1. Algemene inhoudelijke opmerkingen hadden vooral betrekking op: a) de onduidelijke samenhang tussen de verschillende NEHAP documenten, waarbij werd opgemerkt dat er geen overzicht beschikbaar was voor de activiteiten van de periode tussen 2003 en 2008; b) er meer aandacht dient besteed te worden aan de communicatie en sensibilisering over de resultaten van verschillende projecten en de opvolging ervan; c) het ontbreken van de samenhang tussen regionale milieugezondheidsplannen en het NEHAP; d) het ontbreken van een evaluatiekader voor de keuze en de opvolging van projecten; e) te beperkte middelen voor budget en personeel voor een degelijke uitwerking van een NEHAP en f) tenslotte een te beperkte inspanning om het grote publiek bij de publieke raadpleging te betrekken.</p>	<p>Résultats de la consultation publique</p> <p>Les réponses et remarques parvenues par les avis peuvent être classés dans 3 catégories:</p> <p>1. Remarques générales concernant le contenu portaient surtout: a) l'ambiguïté et la cohérence concernant les différents documents NEHAP et le manque d'un aperçu des activités pour la période de 2003-2008; b) qu'une meilleure communication des résultats était nécessaire ainsi qu'une sensibilisation les concernant des différents projets et leur suivi; c) le manque de cohérence entre les plans environnement santé régionaux et ceux du NEHAP; d) le manque d'un cadre d'évaluation concernant le choix et le suivi de projets; e) des manques budgétaires et en personnel pour le bon développement d'un NEHAP et f) finalement trop peu d'initiatives afin d'avertir le grand public à la consultation publique.</p>

Met het verwerken van de inhoudelijke opmerkingen werd als volgt rekening gehouden: a) Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het strategische en het operationele luik van het NEHAP. Het operationele luik bestaat voorlopig uit een operationeel rapport (2003-2008) en operationeel programma (2009-2013). Het strategische luik betreft het referentiekader en de aanbevelingen om het milieugezondheidsbeleid continu te verbeteren op basis van de opgedane expertise gedurende de operationele cycli; b) De werkgroep communicatie wordt versterkt met een deeltijdse communicatie-expert, die moet instaan om het NEHAP bij een breder publiek bekendheid te geven; c) De overlegfunctie van de Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid om de informatie-uitwisseling met betrekking tot milieugezondheidsplannen en -activiteiten te versterken. De afzonderlijke visies voor milieugezondheidsbeleid is opgenomen in het Operationeel Programma 2009-2013; d) In de volgende periode wordt het evaluatiekader verder uitgewerkt op basis van internationale afspraken, de aanbevelingen van het NEHAP en het Driver-Pressure-State-Exposure-Effect-Action logisch model dat door de Wereldgezondheidsorganisatie gehanteerd wordt. Een eerste aanzet is terug te vinden bij de beschrijving van de projecten in het Operationeel Programma 2009-2013; e) Vanwege de beperkte middelen werd het aantal projecten beperkt en werd de mogelijkheid voorzien om, naargelang de prioriteiten van een partner, extra budgetten te voorzien; f) Er wordt bij de volgende publieke en officiële raadpleging in 2013 een redelijk budget voorzien voor een uitgebreide communicatiecampagne voor het volgend operationeel programma.

Pour le développement du rapport opérationnel 2003-2008 et le programme NEHAP 2009-2013 ces remarques ont été prises en compte comme suit: a) Une distinction est effectuée entre le volet plan stratégique et volet opérationnel du NEHAP. Le volet opérationnel se constitue pour le moment d'un rapport opérationnel (2003-2008) et d'un programme opérationnel (2009-2013) le volet stratégique concerne le cadre de référence et les recommandations faites pour améliorer les politiques en matière de santé-environnement de manière pérenne sur base de l'expertise acquise durant les cycles opérationnelles ; b) Le groupe de travail communication se voit renforcé d'un expert en communication à temps partiel, qui devra assurer une meilleure diffusion du NEHAP auprès d'un plus large public; c) la fonction de coordination de la cellule Nationale Santé- Environnement pour l'échange d'information en relation avec les activités et plans de santé-environnement sera améliorée. Les visions séparées de chaque institution pour leur politiques santé-environnement sont reprises dans le programme opérationnel 2009-2013; d) Durant la prochaine période le cadre d'évaluation sera développé sur base des accords internationaux, des recommandations du NEHAP et du modèle logique Driver-Pressure-State-Exposure-Effect-Action qui est utilisé par l'OMS. Une première étape dans ce sens se trouve dans la description du Programme Opérationnel 2009-2013; e) Etant donné les moyens limités le nombre de projet a été restreint et la possibilité de donner des budgets supplémentaires, en raison des priorités d'un partenaire a été retenue ; f) Un budget raisonnable est prévu pour la prochaine consultation publique et officielle de 2013, et ce pour une campagne de communication élargie.

2. Via de enquête verbonden aan de publieke raadpleging werd gevraagd om de zes nieuwe projecten die werden voorgesteld in het voorproject een prioriteit toe te kennen in functie van het belang voor België zodat een rangschikking kon opgesteld worden. De expertcommissie (11 leden), de Nationale Cel (11 leden), de adviesraden (2 raden hebben een rangschikking doorgegeven), individuele antwoorden (8 burgers) en 9 instellingen/verenigingen/ngo's hebben een rangschikking doorgegeven.

De resultaten werden per groep gewogen om tot een uiteindelijke score per project te komen met als resultaat:

- Nanodeeltjes en gezondheid: 22
- Fijne stofdeeltjes en gezondheid: 22
- Jongeren en milieugezondheid: 20
- Gezondheidsprofessionelen en milieugezondheid: 19
- Binnenluchtkwaliteit en gezondheid: 18
- Klimaatverandering en gezondheid: 6.

Het project Klimaatverandering en gezondheid werd dus niet weerhouden voor deze volgende fase van het NEHAP maar zal door de Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid opgevolgd worden in functie van de huidige Europese en internationale ontwikkelingen.

3. Ten slotte werd gepeild naar de milieugezondheidsproblematieken die als aandachtspunt in het NEHAP zouden kunnen opgenomen worden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen (a.) milieufactoren met een mogelijke invloed op de gezondheid, (b.) ziektebeelden die geheel of gedeeltelijk veroorzaakt kunnen worden door één of meerdere milieuproblemen en (c.)

2. L'enquête en annexe à la consultation publique demandait de prioriser les six nouveaux projets proposés dans le préprojet en fonction de leur pertinence pour la Belgique, afin de pouvoir créer un classement. La commission d'experts (11 membres), la Cellule Nationale (11 membres), les conseils d'avis (que 2 d'entre-eux ont donné un classement), les réponses individuelles (8 civiles) et 9 associations/instituts/ONG's nous ont envoyés un classement.

Les résultats ont été pondérés par groupe afin d'aboutir à un score final par projet avec le résultat suivant:

- Nanoparticules et santé: 22
- Particules fines et santé: 22
- Jeunes et environnement santé: 20
- Professionnels de la santé et santé environnementale: 18
- Qualité de l'air intérieur et santé: 18
- Changement climatique et santé: 6.

Le projet Changements climatiques et santé n'a donc pas été retenu pour cette phase du NEHAP mais sera suivi par la Cellule Nationale Environnement Santé en fonction des développements Européens et internationaux.

3. Enfin il a été demandé quelles problématiques environnementales et de santé pourraient être reprises dans le NEHAP. La distinction est faite entre (a.) facteurs environnementaux qui sont un risque possible pour la santé, (b.) pathologies qui pourraient être entraînés par une ou plusieurs problématiques environnementales et (c.) autres éléments.

andere elementen.

a) Milieufactoren:

- Elektromagnetische straling
- Stimuleren van groene zones in stedelijk milieu
- De toename van de gevoeligheid voor boom-en graspollen.
- Pesticiden en Biociden
- Geluid
- Environmental Tobacco Smoke
- Lichtverontreiniging
- Meer aandacht voor de relatie tussen biodiversiteit-Milieu-Gezondheid.
- Verkeer

b) Gezondheidseffecten:

- Allergieën
- Hormonale storingen
- Immunologische effecten
- Effecten op het zenuwstelsel
- Neuro-toxiciteit
- Nierziektes
- Epilepsie
- Chronisch vermoeidheidssyndroom
- Slaapstoornissen

c) Andere aspecten:

- Er werd gewezen op de problemen in verband met ethiek en privacy, waarbij de mogelijkheden van degelijk epidemiologisch onderzoek dikwijls beperkt worden door de privacy-wetgeving, die dikwijls ten onrechte ethische bezwaren inroept. Hiervoor dient er verduidelijking te komen.
- Doelgroepen (socio-economisch zwakke doelgroepen, ouderen, werknemers,...) en actoren (gemeenten, provincies, architecten, ...) dienen beter betrokken te worden opdat een breder draagvlak voor het MilieuGezondheidsbeleid

a) Facteurs environnementaux:

- Radiation électromagnétique
- Stimuler les zones vertes dans un milieu urbain
- La croissance de la sensibilité aux pollens d'arbres et d'herbe
- Pesticides et Biocides
- Bruit
- Environmental Tobacco Smoke
- Pollution due à la lumière
- Plus d'intérêt pour la cohérence entre la biodiversité-Environnement-Santé
- Trafic

b) Effets sur la santé:

- Allergies
- Perturbations hormonales
- Effets immunologiques
- Effets sur le système nerveux
- Neuro-toxicité
- Maladies rénales
- Epilepsie
- Syndrome de fatigue chronique
- Troubles du sommeil

c) Autres aspects:

- Les problèmes d'éthique et de vie privée, qui limitent souvent les possibilités de solide recherche épidémiologique ont été indiqués. La législation concernant la vie privée qui invoque souvent injustement des réserves d'éthique. Ceci nécessite une précision.
- Les groupes cibles (groupes cibles socio-économiques faibles, personnes âgées, employés,...) et les acteurs (communes, provinces, architectes, ...) doivent être plus impliqués afin d'agrandir la portée pour pouvoir développer la politique Environnement Santé.
- Les différents facteurs qui n'ont

<p>kan ontwikkeld worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tevens werden mogelijke factoren vermeld die geen direct verband houden met de Leefmilieu-Gezondheidsproblematiek zoals deze in het NEHAP werd omschreven. Deze onderwerpen betreffen levensstijl, radioactiviteit van voedsel, (zware) metalen in medicijnen. <p>Het is duidelijk dat deze milieugezondheidsthema's zoals vermeld onder a) en b) van groot belang zijn en kaderen binnen het NEHAP. De beperkte middelen en de gestelde prioriteiten voor het operationele programma 2009-2013 laten momenteel niet toe hier specifieke projecten rond te ontwikkelen. Enerzijds worden deze thematieken geheel of gedeeltelijk aangepakt binnen de bevoegdheden van elk betrokken beleidsniveau, anderzijds worden een aantal thematieken behandeld binnen het kader van de overlegfunctie van de Nationale Cel, maar die louter adviserend, coördinerend of informatief van aard zijn.</p> <p>Na afloop van de raadplegingstermijn heeft de Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid de binnengekomen opmerkingen en voorstellen bestudeerd. De Nationale Cel Leefmilieu Gezondheid is driemaal bijeengekomen op 14 mei 2009, 29 juni 2009 en 14 september 2009 om alle opmerkingen en adviezen in overweging te nemen en om het voorontwerp en het NEHAP structureel aan te passen. Het NEHAP bestaat vanaf nu uit een strategische en een operationele component.</p> <p>De operationele component van het NEHAP bestaat uit 2 delen: een rapport dat de activiteiten beschrijft over de</p>	<p>aucune connexion directe avec la problématique de l'environnement et de la santé comme décrit dans le NEHAP sont également énumérés. Ces sujets concernent le style de vie, la radioactivité de la nourriture, les métaux (lourds) dans les médicaments.</p> <p>Il est clair que ces thèmes d'environnement-santé, comme repris sous a) et b) sont d'une grande importance et cadrent dans le NEHAP. Les moyens limités et les priorités pour le programme opérationnel 2009-2013 ne permettent donc pas de développer des projets spécifiques. D'une part ces thématiques sont partiellement ou complètement reprises par les pouvoirs de chaque niveau décisionnel, d'autre part un nombre de thématiques sont traitées dans le cadre bilatéral de la Cellule Nationale, mais sont plutôt avisant, de coordination ou purement informatif.</p> <p>Après la période de consultation, la Cellule Nationale Environnement Santé a étudié les remarques et les propositions obtenues. La Cellule Nationale a eu trois réunions pour prendre en considération toutes les remarques et avis afin d'ajuster le préprojet et le NEHAP structurellement en dates du 14 mai 2009, 29 juin 2009 et 14 septembre 2009. Dorénavant le NEHAP se compose d'un composant stratégique et d'un composant opérationnel.</p> <p>Le composant opérationnel du NEHAP contient deux documents: un rapport</p>
--	---

<p>periode 2003-2008 en een operationeel programma met activiteiten voorzien voor de periode 2009-2013.</p> <p>Het strategische NEHAP betreft een aanpassing van de oorspronkelijke basisdocumenten die in 2003 werden gepubliceerd en waarvan elementen op basis van de veranderingen m.b.t. het gezondheidsbeleid en op basis van de opgedane expertise stapsgewijs en continu verder zullen uitgewerkt worden.</p> <p>Goedkeuring van het plan</p> <p>Het ontwerp van het Operationeel Programma 2009-2013 en het Operationeel Rapport als onderdelen van het NEHAP werden aangepast in functie van de opmerkingen geformuleerd bij de raadpleging en werd ter goedkeuring voorgelegd aan de Gemengde Interministeriële Conferentie Leefmilieu Gezondheid (GICLG) en goedgekeurd op 08 december 2009. In het strategische NEHAP zullen de noodzakelijke elementen aangepast worden gedurende de periode 2009-2011 voor de tussentijdse evaluatie.</p>	<p>qui décrit les activités sur la période 2003-2008 et un programme opérationnel qui prévoit les activités pour la période 2009-2013.</p> <p>Le NEHAP stratégique concerne une adaptation des documents de base, publiés en 2003, dont certains éléments basés sur des changements concernant la politique de la santé et sur base de l'expertise acquise, sera développé progressivement et en continu.</p> <p>Approbation du plan</p> <p>En tant que parties du NEHAP, le projet du Programme Opérationnel 2009-2013 et le Rapport Opérationnel ont été adapté en fonction des remarques formulées durant la consultation et ont été présentés à la Conférence Interministérielle Mixte Environnement Santé (CIMES) et approuvé le 08 décembre 2009. Les modifications nécessaires du NEHAP stratégique seront effectuées durant la période 2009-2011 avant l'évaluation intermédiaire.</p>
<p>Bekendmaking van het plan</p> <p>Het Operationeel Programma 2009-2013 als onderdeel van het Belgische NEHAP en deze verklaring zullen integraal beschikbaar zijn op de hierboven vermelde portaalsites</p>	<p>Diffusion du plan</p> <p>Le programme Opérationnel 2009-2013 en tant que partie du NEHAP belge et cette déclaration seront intégralement disponibles sur les sites portail mentionnés ci-dessus.</p>